

Historie juridische entiteit Jeugd- en Gezinsteams

In het PHO SA van 17 juni 2015 is gevraagd nog even terug te kijken naar de oorsprong van de vorming van de coöperatie. Waarom wilden we het en wat was het doel. Hieronder vindt u de desbetreffende sheets uit de toen gehouden bespreking in het PHO.

Wat willen gemeenten?

- Deskundigheid/klantgerichtheid etc.
- Verankering binnen basisvoorzieningen
- 1 aanspreekpunt
- Lokale variatie
- Korte lijnen met team en bestuurder/verantwoordelijke
- Inschakelen specialistische zorg deskundig, kostenbewust; doen wat nodig is
- Zorgvernieuwing: integraal, op maat, gebiedsgericht, minimale overhead en maximale handelingsruimte professional
- Samenwerking met wmo en werk etc.

1

Holland Rijnland
aan de Rijnlandse Maatschappij

Toekomst: bekostiging en financieringsmodellen

Rotterdamse model.

Gedachten

- Teams leveren input voor inkoop en contracteren
- Eigen budget (verantwoordelijkheid) of trekkingsrecht
- Wanneer specialistische zorg erbij wordt gehaald: financiële bijdrage team

3

Holland Rijnland
aan de Rijnlandse Maatschappij

Wat moet er sowieso geregeld zijn?

- Privacy
- Klachtrecht
- Beschikking af mogen geven
- Samenwerking met huisartsen
- Wie is aanspreekpunt voor de teams? Bij klachten etc.
- Samenwerkingsvorm en kwaliteitseisen
- Niet detacheren maar hoe wel?
- Zeggenschap van gemeenten over de teams
- Kwaliteitsborging door regionale bundeling
- Moet voor 1-1-2015 duidelijk en geregeld zijn

4

Holland Rijnland
Waar de Gemeenten het Beste Zijn

Samenwerkingsvorm

- Netwerkorganisatie zoals CJG kent veel beperkingen
- Samenwerking te vrijblijvend
- Aansprakelijkheid en verantwoordelijk moet goed geregeld zijn: gemeenten bijv. wel verantwoordelijk, niet aansprakelijk voor geleverde zorg
- Welke vragen moeten opgelost worden en welke samenwerkingsvorm past daarbij?
- Voorstel: aanpak samen met aanbieders

Holland Rijnland
Waar de Gemeenten het Beste Zijn

In een werkbijeenkomst van gemeenten met Pels Rijcken zijn verschillende vormen voor deze juridische entiteit gepresenteerd. Hieronder de desbetreffende sheets

Variant 1: JGT is geen rechtspersoon

Kenmerken:

- Samenwerkingsvorm, waarbij gemeenten en de instellingen de Jeugd- en Gezinsteams gezamenlijk in stand houden:
  - De gemeenten leveren visie (Beleidsplan, Verordening) en budget
  - De gemeenten kopen zorg in bij de individuele instellingen in de vorm van Fte's (Inkoopovereenkomsten)
  - De instellingen leveren Fte
  - De Fte's vormen de Jeugd- en Gezinsteams
  - De individuele instellingen zijn verantwoordelijk voor naleving van kwaliteitseisen uit hoofdstuk 4 Jeugdwet (bijlage 1) en deskundigheid
- De relatie tussen gemeenten en alle instellingen gezamenlijk wordt vastgelegd in Samenwerkingsovereenkomst
- In Samenwerkingsovereenkomst staan afspraken over zeggenschap, govenance en aansprakelijkheid
- De (zorg)relatie ontstaat tussen de burger en de individuele instelling

Variant 1: JGT is geen rechtspersoon

Kansen	Bedreigingen
Relatie en maatwerk tussen (individuele) gemeenten en (individuele) instellingen	Gemeenten hebben (lastig te identificeren en te onderscheiden) relaties met individuele instellingen
Flexibiliteit, met oog op toekomstige doelstellingen omtrent integraliteit	Ouders en kinderen hebben (lastig te identificeren en te onderscheiden) relaties met individuele instellingen
Laag BTW risico in geval van detachering	Ingewikkeld contractenbeheer
	Gevaar van versnipperde klachtprocedure

Variant 2: JGT is rechtspersoon

Kenmerken:

- De instellingen houden één rechtspersoon JGT in stand
- De rechtspersoon JGT wordt vormgegeven middels de statuten van de rechtspersoon JGT
- De rechtspersoon JGT heeft tot doel 25 JGT's in stand te houden
- In de rechtspersoon JGT worden fte's (detachering of in dienst) en overhead (manager, huisvesting en ICT) samengebracht
- Er ontstaat een relatie tussen gemeenten en het (bestuur van) de rechtspersoon JGT met een nader te bepalen vorm van zeggenschap
- Er ontstaat een relatie tussen rechtspersoon JGT en burger
- De JGT wordt Jeugdhulpaanbieder in zin van Jeugdwet (en moet dus voldoen aan hoofdstuk 4 Jeugdwet (Bijlage 1))
- De relatie tussen gemeenten en rechtspersoon JGT wordt vormgegeven middels een overeenkomst. Daarin kan staan dat individuele gemeenten zeggenschap hebben op de JGT's in hun gemeente

Variant 2: JGT is rechtspersoon

Kansen	Bedreigingen
Eenvoudige en eenduidige relatie tussen gemeenten en JGT	Fiscaal: -Indien personeel van Instellingen wordt gedetacheerd naar JGT: 21 % BTW
Eenvoudige tussen JGT en burger	Personeel: - Indien personeel uit dienst gaat bij (moeder) instelling en in dienst gaat bij JGT: OR/Vakbonden, Overgang van onderneming, opvolgend werkgeverschap
Klachtprocedure etc in één eenduidige plaats belegd	JGT wordt jeugdhulpaanbieder in zin van Jeugdwet (kennis en kunde nodig van wetgeving rondom jeugdhulpverlening (oa BIG))
Eén aanspreekpunt voor Gemeenten en voor JGT	Samenloop overhead van JGT en instellingen
	Toezicht van rechtspersoon

Verschillen varianten 1 en 2

JGT zonder rechtspersoonlijkheid	JGT met rechtspersoonlijkheid
Individuele instellingen onderhouden relaties met: - Gemeente - Veld (waaronder burgers) - JGT's	JGT onderhoudt relaties met: - Gemeente - Veld - Individuele instellingen
Instellingen kwalificeren als Jeugdhulpaanbieders en moeten voldoen aan hoofdstuk 4 van de Jeugdwet	JGT kwalificeert als Jeugdhulpaanbieders en moet voldoen aan hoofdstuk 4 van de Jeugdwet
Personeel blijft in dienst van Instellingen	Personeel wordt gedetacheerd naar JGT (BTW-risico) of treedt in dienst bij JGT
Gemeente heeft zeggenschap over JGT's via Samenwerkingsovereenkomst en Inkoopovereenkomst met de Instellingen	Gemeente heeft zeggenschap over JGT's via organen van rechtspersoon en via Inkoopovereenkomst met JGT
Gemeente financiert individuele instellingen	Gemeente financiert JGT

Variante 2a: JGT is Stichting

Kenmerken
Rechtspersoon zonder winstoogmerk
Vrij in te richten, met bijvoorbeeld Raad van Toezicht en Bestuur; Gemeenten kunnen direct en indirect invloed krijgen op beleid van de Stichting
Eenvoudig om te vormen of te vereffenen
Aangeslotenen delen niet in winst of verlies

Variant 2b: JGT is Coöperatie

Kenmerken
Rechtspersoon met leden
Doel is het behalen van stoffelijk voordeel voor de leden
Strakke (wettelijke) opzet; zeggenschap ligt bij Algemene Ledenvergadering (ALV); Gemeenten hebben slechts indirecte invloed
ALV benoemt en ontslaat bestuur en stelt jaarrekening vast (incl winstbestemming)
Leden delen in winst of verlies behoudens uitsluiting aansprakelijkheid

Variant 2c: JGT is BV

Kenmerken
Rechtspersoon met winstoogmerk
Kapitaalstoring met aandelenuitgifte
Strakke (wettelijke) opzet, met Bestuur en Algemene Vergadering (AV); Gemeenten hebben slechts indirecte invloed
AV benoemt en ontslaat bestuur en stelt jaarrekening vast (incl winstbestemming)
Aandeelhouderrol moet actief worden vervuld en brengt zware verantwoordelijkheden met zich
Aandeel kan niet zomaar worden afgestoten als Gemeenten dat wensen

Transitie; Variant 1

JGT krijgt direct rechtspersoonlijkheid; Gemeenten sluiten nog overeenkomsten met individuele instellingen; Instellen dragen overeenkomsten over aan rechtspersoon JGT zodra ze Fte overdragen.

Stap 1:

Gemeenten gaan (inkoop) overeenkomsten aan met individuele Instellingen; JGT krijgt rechtspersoonlijkheid

Stap 2:

JGT neemt, zodra instelling Fte's overdraagt aan JGT, (inkoop)overeenkomst over van Instelling

Transitie; Variant 2

JGT krijgt direct rechtspersoonlijkheid; Gemeenten sluiten overeenkomsten JGT; JGT is hoofdaannemer; JGT sluit (deel) overeenkomsten met individuele instellingen.

Stap 1:

JGT krijgt rechtspersoonlijkheid; JGT gaat als hoofdaannemer (inkoop) overeenkomsten aan met individuele Instellingen;

Stap 2:

Inkoopovereenkomst tussen JGT en individuele instelling vervalt, zodra instelling Fte's overdraagt aan JGT,

Transitie; Variant 3

Gefaseerde realisatie rechtspersoonlijkheid:

JGT krijgt niet onmiddellijk rechtspersoonlijkheid, maar pas al instellingen fte's kunnen overdragen

Tussenstap: Overeenkomsten tussen Gemeenten en Instellingen

Stap 1:

JGT start zonder rechtspersoonlijkheid; Gemeenten sluiten inkoopovereenkomsten met Individuele Instellingen en samenwerkingsovereenkomst met alle instellingen met doel het in stand houden van JGT's

Stap 2:

Rechtspersoonlijkheid voor JGT; JGT neemt contracten over zoals in variant 1

Vanuit de aanbieders is voor de rechtsvorm van de coöperatie gekozen. Voordeel voor gemeenten is dat deze vorm te allen tijde open staat voor nieuwe aanbieders (wat een belangrijke voorwaarde was voor gemeenten), waar dit bij een stichting veel moeilijker is.

Het lijkt in het bovenstaande dat we op dit moment in variant 3 te zitten.

Proces

In de discussie die nu is ontstaan is het niet zozeer de rechtsvorm die ter discussie staat, maar de invulling en het doel ervan.

Het doel voor gemeenten is goed functionerende teams die onafhankelijk zijn van de aanbieders, die in hoge mate zelfsturend zijn, die lokaal goed zijn ingebed en waar gemeenten zeggenschap over hebben.

De voorwaarden vanuit de gemeenten voor de coöperatie zijn samen te vatten in drie punten:

- **Onafhankelijkheid:** er kan een perverse prikkel zitten in het feit dat de moederorganisaties de jgt's bemensen en dat de teams door de gemeenten gemandateerd zijn de toegang tot de specialistische hulp te regelen, die veelal door diezelfde moederorganisatie wordt geboden. Dat gevaar zit niet zozeer in de teamleden zelf maar in de dubbele belangen van de moederorganisaties.
- **Zelfsturing:** de teams moeten vooral zelf hun werkwijze kunnen ontwikkelen en hulp op maat kunnen bieden. Daarbij moeten ze zeer nauw samenwerken met de lokale basisvoorzieningen: onderwijs, Wmo, werk en inkomen, sociale wijkteams, huisartsen, kinderopvang etc. Moederorganisaties kunnen desgevraagd een rol spelen bij deskundigheidsbevordering, maar altijd op vraag van de teams en teamleden zelf.

- **Lokale sturing:** de teams bieden hulp (en dat is een verantwoordelijkheid van de teams zelf en zo lang de coöperatie nog niet als werkgever optreedt van de moederorganisaties jeugdhulp). Voor de door de gemeenten gemandateerde taken als toeleiding naar specialistische jeugdhulp, pgb's en aansluiting op lokaal en regionaal beleid zijn de gemeenten verantwoordelijk. Daarom zullen de teams altijd onder een gedeeld opdrachtgeverschap werken. Zie ook de figuur hieronder.

Bijlage 2: Verantwoordelijkheidsverdeling

Verantwoordelijkheid gemeenten	Verantwoordelijkheid instellingen
Bepalen maatschappelijke doelen	Verantwoorde hulp (van goed niveau, doeltreffend, doelmatig, cliëntgericht, afgestemd op behoefte)
Opstellen Verordening	Naleving eisen Hoofdstuk 4 van de Jeugdwet
Kwantitatief en kwalitatief toereikend aanbod organiseren en realiseren (inol. toegang)	Goed hulpverlener met inachtneming professionele standaard
Preventie	Personeel voldoet aan wettelijke eisen
Vaststellen en verschaffen budget	Systematische registratie gegevens
	Klachtenprocedure

De oprichtingsstukken van de coöperatie laten zien dat er weliswaar een entiteit ontstaat, zijnde een coöperatie van de moederorganisaties die tot doel heeft de jgt's te bemensen en te faciliteren. Daarbij:

- Komt er nog geen personeel in dienst: er wordt voor 2016 nog gedetacheerd. Onduidelijk is wat hierbij het lange termijn perspectief is. Gemeenten willen dat de teams in dienst gaan treden van de coöperatie, maar begrijpen ook dat dit een complex proces is dat voor 2016 nog niet kan gelden.
- Is er nog geen collectieve klachtenregeling: individuele medewerkers en hun moederorganisatie blijven verantwoordelijk en aansprakelijk voor de hulp. Het is wenselijk dat er z.s.m. wel een collectieve regeling komt.

De volgende vervolgstappen zijn afgesproken:

- Gemeenten beraden zich op de toekomst van de regionale samenwerking. Hiervoor wordt begin september een dagdeel georganiseerd (actie TWO).

- Stuurgroep van de coöperatie in oprichting en gemeenten (ambtelijk) bespreken de voorwaarden van gemeenten met elkaar: op welke wijze worden deze geïmplementeerd en op welke termijn. Dit mondt uit in een advies aan het PHO.

24 juni 2015

Marion Goedhart

Projectleider transformatie jeugdhulp TWO jeugdhulp Holland Rijnland